

„Ako mesiac, ktorý stojí medzi slnkom a zemou odovzdáva zemi to, čo dostal od slnka, tak Mária leje na nás, ktorí sme na zemi, nebeskú milosť, ktorú dostala od slnka Božej spravodlivosti.“

Sv. Bonaventúra

Drahomíra Lányi: "Hľa tvoja matka!" (Jn 19, 27), 2011

Maľby na plátne.

Za prvého portrétistu Panny Márie býva tradične považovaný evanjelista sv. Lukáš, ktorý bol lekárom a podľa tradície aj maliarom. Jej obraz však vykreslil najmä vo svojom evanjeliu, keďže ju spomína najčastejšie zo všetkých štyroch evanjelistov. Drahomíra Lányi nadväzuje na dlhý rad umelcov, ktorí sa Pannu Máriu snažili priblížiť ľuďom svojej doby, ale k téme pristupuje nanovo. Význam a posolstvo mariánskeho námetu sprítomňuje prostredníctvom cyklu historických zobrazení Panny Márie netradičným spôsobom. Duchovný náboj pôvodných zobrazení prepája so súčasnou dobou, z ktorej sa duchovné posolstvo často vytráca. Či už ide o Japonsko s jeho stále aktuálnou „atómovou“ problematikou, problém dnešného konzumného života, či otázky chorôb a smrti, ktoré sa snažíme vytesniť z nášho života.

Sochu Panny Márie s Ježiškom z Mariazellu autorka umiestňuje do výkladu, kde nie je iba módnym starožitným doplnkom uprostred profánneho sveta, v ktorom žijeme, ale môže sa stať aj konkrétnym symbolom našej viery a úcty.

Obraz Panna Mária z Nagasaki, umiestnený v interiéri bytu, je namaľovaný podľa sochy nájdenej v najväčšej katedrále v Ázii, v Nagasaki, v ktorej pri výbuchu atómovej bomby zahynulo 30 ľudí a na následky ožiarenia zomrelo až 850 katolíkov. Dva mesiace po výbuchu našiel trapistický mních v troskách chrámu hlavu sochy Panny Márie s vypálenými očami, ktorá je dodnes uctievaná ako Panna Mária z Nagasaki. Ako nenápadné posolstvo je do obrazu zakódovaný odkaz, ktorým je váza s hebrejským nápisom „Mária“ a zrkadlo, symbol našej sebareflexie.

Tretí obraz, z prostredia hospicu, predstavuje chorú ženu „v hodine dvanástej“, pre ktorú sa obraz Bolestnej Panny Márie z Kráľovej pri Senci stáva konkrétnym znakom viery, ochrany, útechy, posily a nádeje. Obrazy sa tak stávajú pozvaním na stretnutie dedičstva viery našich predkov so súčasnosťou, ktoré si prostredníctvom prítomných obrazov môžeme nanovo uvedomiť aj my.

Vo svojej tvorbe sa venujete téme biblických žien. Aké miesto má pre Vás medzi nimi Panna Mária? Prečo ste sa rozhodli spojiť spodobenía Panny Márie s profánnym prostredím?

„Postava Márie inšpirovala umelcov už od raných kresťanských čias a po Kristovi sa stala najčastejšie zobrazovanou biblickou postavou. Ako výtvarníčka sa skláňam s hlbokou úctou pred touto témo i pred bohatým dedičstvom zobrazovania Panny Márie v dejinách umenia. Pri potrebe a zodpovednosti pred výtvarnou i kresťanskou obcou vytvoriť niečo nové, prínosné, aktuálne, som narazila na takmer syzifovskú úlohu. Zdá sa, že originalita v tomto námete je prakticky nemožná. Preto som umiestnila už existujúce zobrazenia Panny Márie do reálnych, profánnych prostredí, interiérov alebo situácií. Výsledok je pre mňa akousi meditáciou stálej prítomnosti Matky Božej, pomáhajúce v každej situácii nášho života od narodenia až po smrť, v nešťastiach, utrpeniach, radoostiach, bolestiach, oddychu i práci. Ako hovorí Sv. Bernard z Clairvaux, Mária je bránou do neba, pretože nikto nemôže vstúpiť do Božieho kráľovstva bez toho, aby tam neprešiel cez ňu.“

Mgr. art. Drahomíra Lányi (1971, Šaľa) študovala maľbu na VŠVU v Bratislave (1989 – 1996, prof. D. Fischer). Jej diplomová práca, venovaná téme svätcov, získala cenu rektora. Vo svojej tvorbe využíva rôzne médiá, od maľby a kresby až po objekt a inštaláciu, využíva jazyk realizmu, ale aj abstraktných symbolov. Vychádza z umenia prírodných národov, dejín umenia, z osobných zážitkov a z Biblie. Výrazným impulzom pre jej ďalšiu tvorbu bola účasť na medzinárodnej letnej akadémii v Salzburgu v ateliéri americkej sochárky Kiki Smith v roku 1996. V nasledujúcich rokoch založila galériu Živa s M. Mitašovou a L. Holíkovou. V rokoch 2001 až 2010 žila v Nemecku.

Je matkou štyroch detí, žije a tvorí na mariánskom pútnickom mieste, v Marianke pri Bratislave.